

หลักสูตรประโยคครูประถม

และการเลื่อนวิทยฐานะครู

ของ

กระทรวงธรรมการ

DCID LIBRARY

0000032409

ด371.1

ด3238

ด.3

(၅)

၁. ၅ ၂၆

Handwritten text in a script, likely Devanagari, located in the top right corner of the page. The text is arranged in several lines and appears to be a header or a note.

หลักสูตรประโยคครูประถม

และการเลื่อนวิทยฐานะครู

ของ

กระทรวงธรรมการ

วันที่

เลขทะเบียน ๗๑๕๖๓๖ ค.๓

เลขเรียกหนังสือ ๗๑๗/๑ ค.๓๒๖๖

ประกาศกระทรวงธรรมการ

เรื่องให้ใช้หลักสูตรประโยคครูประถมสามัญชาย

ด้วยหลักสูตรครูประถมสามัญชายที่ใช้อยู่ในบัดนี้ ได้ประมวญขึ้นไว้เป็นเวลาล่วงเลยมานานแล้ว สมควรจะแก้ไขให้ใกล้เคียงขึ้น และให้ตรงกับแนวความมุ่งหมายของสามัญศึกษาแผนกมัธยมอันแพร่หลายอยู่ในเวลานี้ จึงได้ออกหลักสูตรใหม่สำหรับใช้ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๔๗๒ เป็นต้นไป ให้กรมวิสามัญศึกษากำกับการให้เป็นไปตามนี้.

ประกาศมาณวันที่ ๘ มีนาคม พ.ศ. ๒๔๗๓

(ลงพระนาม) ฐานันันวิวัต มหาอำมาตย์เอก
เสนาบดี.

ประกาศ

หลักสูตรประโยคครูประถมสามัญชาย

สำหรับเรียนในเวลา ๒ ปี

๑. ภาษาไทย	}	เสนอ ด้วย หลักสูตร มัธยม ตอน
ปลายแผนกกลาง
๒. ภาษาต่างประเทศ		
๓. คำนวณ		
๔. ประวัติศาสตร์กับภูมิศาสตร์		
๕. วิทยาศาสตร์		
๖. วาดเขียน	(ก) เขียนรูปจากของจริงอย่างง่าย ๆ
(Free-hand)
(ข) วาดรูปกับแรงเงา (Model) ทั้ง ๒ อย่าง
นี้ให้หัดเขียนทั้งในกระดาน และบนกระดานดำ	
๗. วิชาครู	(ก) <u>หลักการศึกษา</u> ให้รู้หลักหรือเกณฑ์
ของการศึกษาที่นิยมใช้กัน กับให้เข้าใจโครงของ
การศึกษาในสยาม.	

(ข) วิธีจัดโรงเรียน ให้รู้จักการจัดสถานที่
คือให้รู้จักการทำแปลงของโรงเรียนต่าง ๆ ให้รู้
จักรูปและขนาดที่เหมาะสม กับให้รู้ว่าโรงเรียนคิ
จำเป็นต้องมีสถานที่อย่างไร มีห้องอย่างไร ห้อง
ไหนควรอยู่ที่ไหน แสงสว่างส่องทางไหน อากาศ
เคียวไร ขนาดของโต๊ะเรียน และม้านั่งที่
เหมาะแก่นักเรียน และควรมีเครื่องตั้งเครื่องใช้
อะไรบ้าง.

(ค) วิธีสอน และการ ปกครองโรงเรียน
ให้เข้าใจการที่จะเตรียมบัณฑิตที่เรียนที่จะสอนทุก ๆ
บทเรียน และให้รู้ประเภทที่วิธีสอนวิชาทุกอย่างที่
มีอยู่ในหลักสูตรประถมและมัธยมศึกษาตอนต้น ให้รู้
จักแบ่งวิชาที่จะสอนในชั้นออกเป็นรายเคียว ให้รู้
จักทำตารางสอนสำหรับโรงเรียนและชั้นที่ไม่สูงกว่า
มัธยมศึกษาตอนต้น ให้รู้จักการปกครองโรงเรียน
(Discipline)

(ง) อธยาตมวิทยา เรียนให้รู้หลักของ
วิชาขึ้นพอสำหรับนำไปใช้ในการกล่อมเกลานิสร้าย
ของเคียว.

(จ) การฝึกหัดสอน ให้ผู้ฝึกหัดสอนในโรงเรียนสาขาอย่างหนึ่ง กับสอนในที่ประชุมอีกอย่างหนึ่ง การฝึกหัดสอนทั้ง ๒ อย่างนี้ ให้นับคะแนนรวมเข้ากับคะแนนแผนกวิชาครูเมื่อเวลาสอบได้.

๘. พลศึกษา

- (๑) อย่างเกี่ยวกับหลักสูตรมัธยมตอนปลาย
- (๒) ให้สามารถไปสอนกายบริหารและทัศนส่วนห้อยโหนต่างๆ ได้ด้วย กับ
- (๓) ให้รู้จักอบรมและฝึกหัดวิชาลูกเสือในโรงเรียน.

๙. จรรยา

- (ก) พทธประวัติ
 - (ข) จรรยาวิภาค
 - (ค) เรื่องความแก่กระทั่งจรรยา
- ที่ ๓ อย่างนี้เสมอด้วยหลักสูตรนักธรรมชั้นตรี.

คำสั่งกระทรวงธรรมการ

ที่ ๒๓/๑๔๐๐๘

เรื่องระเบียบการเลื่อนวิทยฐานะครู

ตามระเบียบการฝึกหัดครูของกระทรวงธรรมการ พ.ศ. ๒๔๗๓ นั้น ได้วางหลักสูตรลงไว้ใหม่สำหรับผู้ที่เข้าเล่าเรียนฝึกหัดเป็นครูประกาศนียบัตรประถมและมัธยม. แต่สำหรับผู้ที่เข้านครอยู่แล้วที่มีความปรารถนาจะเลื่อนฐานะของตนให้สูงขึ้น ย่อมไม่สะดวกที่จะเข้าเล่าเรียนอย่างนักเรียนฝึกหัดครูทั่วไป. กระทรวงธรรมการได้เคยวางระเบียบการเลื่อนฐานะเช่นนั้นไว้ตามกาลต่าง ๆ.

บัดนี้เห็นสมควรที่จะรวบรวมระเบียบการเหล่านั้นประมวลขึ้นเป็นระเบียบเดียว โดยแก้ไขข้อความบางอย่างตามแต่เหมาะแก่ฐานะโดยกาลเทศะ, จึงตราระเบียบใหม่ขึ้นไว้ดังต่อไปนี้ :-

๑. ครูทุกประเภทที่ได้ทำการสอนมาแล้วในโรงเรียนรัฐบาล, ประชาบาล หรือโรงเรียนราษฎร์, ตามกำหนดเวลาของโรงเรียน ไม่ต่ำกว่าหนึ่งปีติดต่อกัน, มีสิทธิที่จะขอสอบไล่เลื่อนวิทยฐานะได้ตามคราวที่เจ้าหน้าที่จะได้กำหนดนัด.

๒. ครูที่สอบไล่เลื่อนวิทยฐานะได้แล้วเช่นนั้น ให้ใช้อักษรย่อหลังชื่อได้ตามเกณฑ์เดิมของกระทรวงธรรมการ คือ ครูประกาศนียบัตร

ประถมใช้ "ป.ป." ครูประกาศนียบัตรมัธยมใช้ "ป.ม." และ
 สำหรับผู้ที่มิได้มีสังกัดเป็นนักเรียนฝึกหัดครูมาแต่เดิม คือ ครูประกาศ
 นียบัตรพิเศษประถมใช้ "พ.ป.", และครูประกาศนียบัตรพิเศษมัธยม
 ใช้ "พ.ม."

๓. ผู้ที่เลื่อนฐานะได้แล้วเช่นนี้ ถ้าเป็นครูในโรงเรียนรัฐบาล
 ย่อมมีสิทธิที่จะได้รับพระราชทานเงินเดือนตามขั้นที่ได้กำหนดไว้ใน
 ระเบียบเดิม ถ้าเมื่อมีตำแหน่งนั้น ๆ วางลง. ถ้ายังไม่วางก็ให้
 เจ้ากรมวิสามัญศึกษา ทำบัญชีครุสำรองไว้ตามลำดับคะแนนสอบไล่เป็น
 ปี ๆ ไป. เมื่อมีตำแหน่งว่างก็ให้บรรจุตามลำดับที่ค้างอยู่.

ครูประจำบาลและครูโรงเรียนราษฎร์ย่อมแล้วแต่ผู้จ้าง.

๔. เกณฑ์เลื่อนชั้นวิทยฐานะมีดังนี้

(ก) ครูไม่มีประกาศนียบัตรและครูประกาศนียบัตรมูล
 เลื่อนเป็นครูประกาศนียบัตรประถม

(ข) ครูประกาศนียบัตรประถม เลื่อนเป็นครูประกาศนียบัตร
 มัธยม

๕. การสอบไล่และคุณวุฒิเพื่อเลื่อนฐานะ คือ

(ก) ชั้นครูประกาศนียบัตรประถม

(๑) สอบวิชาครูตามหลักสูตรครูประกาศนียบัตรประถม

(๒) สอบวิชาเลือกใดก็ตามใจสมัคร ๓ วิชา. หมวดวิชา

เลือกนั้นมิอะไรอย่าง เจ้ากรมวิสามัญศึกษาจะแจ้งความระบุดตามกาล

(ข) ชั้นครูประกาศนียบัตรมัธยม

(๑) สอบวิชาครูตามหลักสูตรครูประกาศนียบัตรมัธยม
แห่งคณะอักษรศาสตร์และวิทยาศาสตร์, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

(๒) สอบวิชาเลือกได้ ๒ วิชาตามบัญชีที่เจ้ากรมวิสามัญ
ศึกษาจะได้แจ้งความระบุไว้ตามกาลละ

(๓) สอบภาษาไทย พร้อมทั้งวิชาประกอบภาษาไทยตาม
หลักสูตร ซึ่งจะได้แจ้งให้ทราบตามกาลละ

๖. เกณฑ์ความรู้ในวิชาเลือก นอกจากที่ได้กำหนดไว้เป็น
พิเศษ ให้ถือเกณฑ์ความรู้สำหรับวิชาเลือกดังต่อไปนี้ :—

(ก) สำหรับครูประกาศนียบัตรประถม ยากง่ายเท่า
หลักสูตรครูประกาศนียบัตรประถม

(ข) สำหรับครูประกาศนียบัตรมัธยม ยากง่ายเท่า
หลักสูตรชั้นประกาศนียบัตรคณะอักษรศาสตร์และวิทยาศาสตร์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

๗. ค่าธรรมเนียมคงตามระเบียบการ ลงวันที่ ๑๕ มิถุนายน

๘. ระเบียบการเลื่อนวิทยฐานะของครูให้ใช้ตั้งแต่ต้นศก ๒๔๗๒
เป็นต้นไป. ระเบียบการใดๆ อันขัดกับระเบียบนี้ให้ยกเลิก.

สั่งแต่วันที่ ๘ มีนาคม พุทธศักราช ๒๔๗๓

(ลงพระนาม) ฐานันันวัติ มหาอำมาตย์เอก

เสนาบดี.

แจ้งความกรมวิสามัญศึกษา

กระทรวงธรรมการ

เรื่องกำหนดวิชาเลือกในการเลื่อนวิทยฐานะของครู

ตามระเบียบการกระทรวงธรรมการเรื่องเลื่อนวิทยฐานะของครู
ลงวันที่ ๘ มีนาคม พ.ศ. ๒๔๗๑ ในข้อ ๕ ก. (๒) และข้อ ๕ ข. (๒)
กำหนดให้เจ้ากรมวิสามัญศึกษาแจ้งความระเบียบวิชาเลือกตามกาลนั้น
ขึ้นขอแจ้งความระเบียบรายช่อวิชาเลือกดังต่อไปนี้

๑. ภาษาไทย
๒. ภาษาบาลี
๓. ภาษาอังกฤษ
๔. ภาษาฝรั่งเศส
๕. ภาษาเยอรมัน
๖. ภาษาจีน
๗. เวมิสต์รี
๘. พฤษศาสตร์
๙. ฟิสิกส์
๑๐. เมคานิกส์
๑๑. ภูมิวิทยากับโลหวิทยา
๑๒. ปราณวิทยา

๓๓. เศรษฐวิทยา
๓๔. เพาะปลูก
๓๕. ค้าขาย
๓๖. คำนวณ
๓๗. ภูมิศาสตร์กับประวัติศาสตร์
๓๘. สังคีต (ตามหลักสูตร พ.ศ. ๒๔๕๔)
๓๙. การทหารชั้นนายกอง (ตามหลักสูตร พ.ศ. ๒๔๕๔ และประกาศเพิ่มเติมลงวันที่ ๒๒ พฤศจิกายน และ ๒๒ ธันวาคม พ.ศ. ๒๔๕๙)
๔๐. วาดเขียน (ตามหลักสูตร พ.ศ. ๒๔๕๔ และประกาศเพิ่มเติมและแก้ไขลงวันที่ ๓๐ สิงหาคม พ.ศ. ๒๔๖๖)
๔๑. การฝีมือ (ตามหลักสูตร พ.ศ. ๒๔๕๔)
๔๒. การพลศึกษา (ตามหลักสูตรซึ่งออกเมื่อวันที่ ๑๒ ธันวาคม และ ๒๘ มกราคม พ.ศ. ๒๔๖๒ และแก้ไขโดยการลงวันที่ ๑๘ มิถุนายน พ.ศ. ๒๔๖๖)
๔๓. สุขวิทยา (ตามหลักสูตรซึ่งออกเมื่อวันที่ ๑๘ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๔๖๓)
๔๔. นกักรรมชั้นตรี (ในสนามคณสงฆ์)

อนึ่ง ตามข้อ ๕ ข. (๓) เรื่องสอบภาษาไทยนั้น ขอกำหนด
หลักส่วบังคับต่อไปนี้

๑. ต้องสามารถเขียนร้อยแก้วได้ คือ และ
๒. ต้องได้อ่านวรรณคดีไทย หมวดใด
หมวดหนึ่งทั้งแจ่มแจ้งต่อไปนี้

หมวด ๑ รามเกียรติ์พระราชนิพนธ์รัชกาลที่ ๑
รามเกียรติ์พระราชนิพนธ์รัชกาลที่ ๒
รามเกียรติ์พระราชนิพนธ์รัชกาลที่ ๖

หมวด ๒ เสภาขุนช้างขุนแผน
บทละครพระร่วง (ทั้งละครพูดและ
ละครร้อง) พระราชนิพนธ์รัชกาลที่ ๖

หมวด ๓ ไตรภูมิพระร่วง (ฉบับหอพระสมุด)
มหาชาติคำหลวง.

หมวด ๔ ปกิณกคดีของอัครพาทูนิทานเวตาล,
สามก๊กเล่ม ๒.

ผู้เข้าสอบได้นอกจากเรียนเนื้อความและโวหารแล้ว จะต้องทราบ
เรื่องราวของหนังสือเหล่านั้น และสามารถเทียบเคียงเนื้อความได้ด้วย.

๓. ภาษาบาลีเสมอ เปரியัญ ๓ ประโยค
หรือประวัติศาสตร์สยามทั้งหมด หรือ
ฉันทลักษณ์

ให้ผู้สมัครเรียนวิชานี้เป็นครูประกาศนียบัตรประถม ไปเข้า
 สนามสอบไล่ประจำของโรงเรียนฝึกหัดครูวัดยวริเวศ และผู้สมัคร
 เป็นครูประกาศนียบัตรมัธยม เข้าสนามสอบไล่ประจำของคณอักษ
 าศาสตร์และวิทยาศาสตร์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

โดยรับสั่งเสนาบดี.

วันที่ ๙ มีนาคม พ.ศ. ๒๔๗๓

(ลงนาม) มหาอำมาตย์ตรี พระยาศึกษาสมบัติ
 เจ้ากรมวิสามัญศึกษา.

พิมพ์ที่โรงพิมพ์อักษรวิมล

ตำบลดอนหน้าพระลาน

จังหวัดพระนคร

วันที่ ๕ เมษายน พ.ศ. ๒๔๗๒

